

مجموعه مقالات

ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی

ادیان توحیدی و مسائل دینی جهان معاصر با رویکرد فرهنگی

فرصت‌ها - چالش‌ها

تهیه و تنظیم

اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی استان

جلد پنجم

۱۳۹۴

مجموعه مقالات ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی (جلد پنجم)

ادیان توحیدی و مسائل دینی جهان معاصر با رویکرد فرهنگی

فرصت ها - چالش ها

- ناشر: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان
- تهیه و تنظیم: اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان
- چاپ: تهران
- چاپ اول: زمستان ۱۳۹۴
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.
نشانی: اصفهان، خیابان آیت الله العظمی آملی آباد، پوچه سرت، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم - شعبه اصفهان.

تلفن و دورنگار: ۰۳۱-۳۲۲۰۸۰۰۱۵

مراکز پخش: ۱. اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰

۲. قم، تلفن و دورنگار: ۳۷۷۴۳۴۲۶

۳. تهران، تلفن: ۶۶۹۵۱۵۳۴

وبسایت: www.morsalat.com پست الکترونیک: nashr@dsf.ir

سرشناسه:

همایش بین المللی ادیان توحیدی (ششمین همایش): (اصفهان)

عنوان و نام پدیدآور:

مجموعه مقالات ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی و مسایل دینی جهان معاصر با رویکرد فرهنگی، مفهوم شناسی - مطالعات تطبیقی - تهیه و تنظیم اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان، (دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان)

مشخصات نشر:

اصفهان: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان، ۱۳۹۴ - ج ۵

مشخصات ظاهری:

دوره: ۲-۳۰-۷۱۲۹-۶۰۰-۹۷۸؛ ۱۸۰۰۰۰ ریال؛ ج ۵: ۷-۳۵-۷۱۲۹-۶۰۰-۹۷۸

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

فیا

موضوع:

ادیان - مقاله ها و خطابه ها

موضوع:

ادیان - کنگره ها

موضوع:

ادیان - روابط - مقاله ها و خطابه ها

موضوع:

اسلام - بررسی و شناخت - کنگره ها

موضوع:

اسلام - مقاله ها و خطابه ها

شناسه افزوده:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان، پژوهشکده مطالعات اسلامی

شناسه افزوده:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان

رده بندی کنگره:

الف ۱۳۹ / ۸۳ - ۸۷ BL

رده بندی دیویی:

۲۰۰

شماره کتابشناسی ملی:

۴۱۰۵۴۵۲

فهرست مطالب

سخنی با خواننده	۷
مقدمه	۱۱
ظرفیت‌های ادیان توحیدی در عرصه فرهنگ‌سازی بین‌المللی	۱۳
زهرا قاسم‌نژاد، فرشته معتمدلنگرودی	
بررسی تأثیر آموزه‌های اسلامی در ایجاد شبکه زندگی خوش‌بینانه	۴۱
اعظم پرچم، منیره شریفی	
منهج القرآن الکریم للحوار مع الآخر	۷۹
ستار جبار الجابری	
الأديان السماوية ووسائل الإعلام والعلاقات الثقافية بين الدِّينات المختلفة	۹۳
احمد مطهر عقبات	
ساماندهی تنوع قومی، فرهنگی و دینی کشور در راستای مقابله با	۱۱۶
جعفر کریمی	
تبیین پیامدهای روانی، تربیتی، اجتماعی، فرهنگی و معنوی زیارت	۱۴۱
محمد جواد لیاقتدار، جلال جبل عاملی، علی قاسم پور، ستاره موسوی	
بررسی روان‌شناسانه تأثیر دین و هیأت‌های مذهبی در سبک زندگی جامعه اسلامی	۱۷۷
سیدحسن میرزائی، سیده خدیجه میرزائی	
ارتباط بین جهت‌گیری مذهبی با سلامت روان دانشجویان	۲۰۰
احمد رضا نصر، رضا همایی، ستاره موسوی	

جریان های تکفیری به مثابه جنگ نرم دشمن علیه اسلام و راهکارهای ۲۲۵
وجیهه صالحی

جنبش اصلاح طلبی یهود و چالش های آن در دوران مدرن ۲۵۸
سید ابراهیم موسوی

تحلیلی بر نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدهای تأثیرگذار بر وحدت ۲۷۵
داود جمینی، نجم الدین گیلانی، حمید برقی، حمید نظری، سرمازه

بازخوانی آسیب غلو در جامعه ی توحیدی با تکیه بر آیات وحی ۳۰۵
امیراحمدنژاد، زهرا کلباسی

آموزه های مدیریتی قرآنی در مواجهه با مراحل و چالشهای زندگی خانوادگی ۳۳۱
محسن حاج کاظمیان، مریم کمالی دولت آبادی

عوامل دین گرایی با محوریت ادیان توحیدی ۳۵۶
زهرا خدابخشی، محمدعلی رستمیان، صالح سعیدی ابواسحاقی

بررسی چرایی رفتار خسرویت آریز در جریان های سیاسی اسلام گرا و ۳۷۹
مینا نظری، زهره شمس، عنایت الله یزدانی، علی حسینی

بحران هویت دینی و اخلاق مذمبی با تأکید بر جامعه ایران؛ علل و راهکارها .. ۳۹۹
فاطمه مجیدی، کبری مجیدی

تأثیر مصرف ماهواره بر دین داری (مطالعه نمونه ای از زندان اصفهانی) ۴۲۰
پره شمس، علی علی حسینی، علی شمس

سخنی با خواننده

اصفهان در شینه تاریخی خویش، سکونت‌گاه پیروان ادیان الهی و آسمانی (زرتشت، یهود، مسیحیت و اسلام) بوده است و اکنون نیز افزون بر مزیت‌ها و برجستگی‌های فراوان اقلیمی، گردشگری، فرهنگی، اقتصادی و هنری افتخار دارد در کنار مساجد پرشکوه اسلامی، تجلی‌گاه آتشکده‌ها، دژها و کلیساهای فراوانی باشد که بسیاری از آن‌ها هنوز زنده و پروتقند و این شهر آسمانی را به شهر بین‌الادیانی بدل ساخته و مزیتی دیگر را بر مزایای پرشمار آن افزوده‌اند.

این فرصت بی‌بدیل در امتداد پیشینه روحانی اصفهان به‌عنوان الگوی همزیستی معنوی و مسالمت‌آمیز پیروان ادیان توحیدی، چشم‌انداز روشن را پیش روی اندیشه‌وران ادیان و نیز مدیران دانشور استان نهاد تا حرکتی خجسته و پربار را در این بستر پی بریزند. تشکیل دبیرخانه ادیان توحیدی به ریاست فاضل اندیشمند حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حبیب‌رضا ارزانی (رئیس وقت دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان)، سرآغاز این حرکت مبارک بود؛ حرکتی که به مدد الهی اصفهان را به کانون معنوی ادیان تبدیل خواهد کرد و از ظرفیت بین‌المللی این شهر فرصتی ویژه را در گستره جهانی فرارو خواهد نهاد تا پیام الهی و جهان‌شمول دین به‌گونه‌ای سازماندهی به تمام جهان مخابره شود.

پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان، ضمن پاسداشت این حرکت مبارک، تلاش‌های عالمانه اندیشه‌وران ادیان را در این زمینه ارج نهاده و همت خویش را در راستای توسعه و تعالی مباحث بین‌الادیانی که نمونه‌ای از آن در این نوشتار تقدیمتان گردیده، به کار خواهد بست.

بر خود فرض می‌دانم از مراکز مشارکت‌کننده در ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی: نهاد ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، انجمن صابین مندائی ایران، انجمن کلیمیان ایران، انجمن زرتشتیان ایران، شورای خلیفه‌گری ارامنه، کلیسای شرق آشوری، آپسیسکو، جامعه المصطفی العالمیه، دانشگاه ادیان و مذاهب، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، انجمن جامعه‌شناسی ایران، دانشگاه اصفهان، دانشگاه پیام نور استان اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی استان اصفهان، استانداری اصفهان، شهرداری اصفهان، صدا و سیما، مرکز اصفهان، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی اصفهان، و بیش از همه، دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان صدمه قدرتی ندانم.

همکاری عالمانه، اعضای محترم شورای علمی همایش: حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر احمد واعظی (رئیس دبیرات اسلامی حوزه علمیه قم و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی)، حجت‌الاسلام والمسلمین آیت‌الله آقای سید محمد ادیب آل‌علی (عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور اصفهان)، جناب آقای دکتر ابراهیمی ترکمان (رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)، حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حبیب‌رضا ارزانی (عضو هیأت علمی گروه ادیان پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان)، سرکار خانم دکتر اعظم پرچم (عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان)، جناب آقای سالم حلی (رئیس انجمن صابین مندائی ایران)، جناب آقای دکتر علی محمد حلمی (رئیس مرکز علمی ادیان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)، حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر جعفر شافظری (عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان)، جناب آقای دکتر عباس صدری (رئیس دفتر منطقه‌ای آپسیسکو- تهران)، جناب آقای دکتر سید محمد امین قانعی‌راد (رئیس انجمن جامعه‌شناسی ایران)، جناب آقای مهرداد قدردان (کارشناس مذهبی انجمن زرتشتیان ایران) و رؤسای محترم بنل‌های تخصصی همایش نیز شایسته تقدیر است.

همچنین لازم می‌دانم مراتب سپاس خویش را به رؤسای محترم بخش‌های مختلف همایش: جناب آقای محمدرضا خراسانی‌زاده (مدیر اجرایی دبیرخانه ادیان توحیدی و رئیس کمیته سخنرانان)، آقایان عبدالرسول احمدیان و محمدجواد شفیعیان (مدیران اجرایی پنل‌های تخصصی)، جناب آقای مجید جعفریان (مدیر کمیسیون‌های علمی)، جناب آقای یداله جنتی (رئیس کمیته انتشارات)، آقایان محمد بهارلو و احسان مشکلاتی (رؤسای کمیته پشتیبانی و مالی)، جناب آقای حامد اهتمام (رئیس کمیته اطلاع‌رسانی و تبلیغات)، جناب آقای حسین قدرخوا (رئیس کمیته تشریفات)، آقایان سعید خانی و علی‌اکبر صافی (رؤسای کمیته نظارت و ارزشیابی)، جناب آقای عبدالله زینلی (رئیس کمیته حراست) و تمامی همکاران معزز در دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان که با تلاش خستگی‌ناپذیر در برگزاری همایش نقش آفرینی کردند، ابراز نمایم.

باشد که این تلاش ماندگار بهتر از پیش به بار نشیند و مایه سربلندی بیش از پیش فعالیت‌های فرهنگی حوزه ادیان شود.

ر.ر. راهدان مفرد

رئیس پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان

و دبیر اجرایی ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی

دی‌ماه ۱۳۹۴

مقدمه

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم - شعبه اصفهان در چارچوب رسالت سازمانی، سالیانی است، بخش از تلاش‌های پژوهشی و علمی و فرهنگی خویش را معطوف فعالیت‌های بین‌الادیانی نمود. است که حاصل آن همدلی بیشتر جامعه مؤمنان و هم‌اندیشی پژوهشگران ادیان در راستای تحولات علمی، بین‌الادیانی بوده است. نقطه عطف این تلاش مبارک، تشکیل دبیرخانه ادیان توحیدی در سال ۱۳۸۱ با ریاست و مسئولیت دفتر تبلیغات اسلامی و حکم استاندار وقت اصفهان بود.

این دبیرخانه با حمایت مدیران دانشور استان اصفهان و با مشارکت و حضور فعالانه اعضای دبیرخانه (مسلمانان، زرتشتیان، کلیمیان، صابیان، آشوریان و ارامنه) و شخصیت‌های برجسته دینی و معنوی و نیز نهادهای علمی و فرهنگی، استانی روزبه‌روز بالنده‌تر و پویاتر فعالیت‌هایش را گسترش داد. برگزاری همایش‌ها، استانی، ملی و بین‌المللی در چارچوب اساسنامه و با رویکرد مشترکات بین‌الادیانی، بخش مهمی از این فعالیت‌ها را تشکیل داده است.

در همین راستا، در پی برگزاری سه نشست فصلی به صورت تمهیدی، ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی در دستور کار دبیرخانه قرار گرفت. موضوع محوری همایش، «ادیان توحیدی و مسائل دینی جهان معاصر، با رویکرد فرهنگی» و با پنج موضوع فرعی: ۱- مفهوم‌شناسی و مطالعات نظری؛ ۲- مطالعات تطبیقی؛ ۳- مطالعات حقوقی؛ ۴- مناسبات و کارکردها؛ ۵- فرصت‌ها و چالش‌ها، انتخاب گردید.

این همایش در روزهای ۱۵ و ۱۶ بهمن ۱۳۹۳ با حضور سران و هیئت‌های نمایندگی

رسمی ادیان توحیدی و شرکت‌کنندگان داخلی و خارجی برگزار شد که روز نخست ویژه بخش علمی و تخصصی و ارائه مقالات برگزیده بود و روز دوم و پایانی، به سخنرانی سران هیئت‌ها، مهمانان ویژه و دبیران علمی و اجرایی همایش اختصاص داشت.

در این همایش، از مجموع ۲۰۶ مقاله ارسالی و پس ارزیابی نهائی، تعداد ۹۹ مقاله در قالب پنج مجلد با عناوین یادشده با همت و تلاش اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان آماده و تقدیم محضر دانشوران و علاقه‌مندان شده است.

در پایان بر نبود فرض می‌دانم از تمام عزیزانی که در کمیته‌های علمی و اجرایی همایش با دبیرخانه همکاری داشتند، به‌ویژه نمایندگان محترم ادیان، رئیس و کارکنان محترم پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان، به‌ویژه فضلالی ارجمند جناب آقای فریرز راهدان مفرد، رئیس پژوهشگاه، دبیر اجرایی همایش و جناب آقای یدالله جنتی مدیر اداره نشر، و دیگر نهادهای مشارکت‌کننده در همایش و اعضای معزز دبیرخانه صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

حسین رضا ارزانی

رئیس دبیرخانه ادیان توحیدی و دبیر علمی

ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی